

Súd: Najvyšší správny súd Slovenskej republiky
Spisová značka: 7Ssk/42/2022
Identifikačné číslo spisu: 2020200212
Dátum vydania rozhodnutia: 31. mája 2023
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Martinčeková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:2020200212.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Martinčekovej a členov senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a Mgr. Michala Novotného, v právnej veci žalobkyne: V. V., N.. XX.XX.XXXX, A. A. XXX, XXX XX A., proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, so sídlom Špitálska č. 8, Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. UPS-US1/SSVOPPKPC2/SOC/2020/4728/JH zo dňa 23.03.2020, o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č.k. 44Sa/13/2020-36 zo dňa 25.11.2021, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .

Žalobkyni náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

O d ô v o d n e n i e

1. Napadnutým rozsudkom č.k. 44Sa/13/2020-36 zo dňa 25.11.2021 Krajský súd v Trnave ako správny súd zrušil rozhodnutie žalovaného č. UPS- US1/SSVOPPKPC2/SOC/2020/4728/JH zo dňa 23.03.2020 (ďalej len „preskúmané rozhodnutie“), ako aj rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava č. TT1/OPPNKŤZPaPČ/SOC/2020/20745-34 zo dňa 16.01.2020, č. TT1/OPPNKŤZPaPČ/SOC/2020/20745-34 zo dňa 17.01.2020 a vec vrátil na ďalšie konanie.

2. Preskúmaným rozhodnutím žalovaný zamietol odvolanie žalobkyne a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava č. TT1/OPPNKŤZPaPČ/SOC/2020/20745-34 zo dňa 16.01.2020.

3. Krajský súd v rámci preskúmania pripojeného administratívneho spisu zistil, že tento spis obsahuje dve prvostupňové rozhodnutia, v ktorých Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava vo výrokovej časti s účinnosťou od 01.02.2020 odňal peňažný príspevok na opatrovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorou je maloletý Q. V., N.. XX.XX.XXXX, ktorý žalobkyňa poberala na základe rozhodnutia č. TT1/OPPNKŤZPaPČ/SOC/2018/24397 zo dňa 03.09.2018 mesačne vo výške

530,35 eur a jeho výplatu od 01.02.2020 zastavil. Obe rozhodnutia majú rovnakú spisovú značku, pričom jedno rozhodnutie je z dátumu 16.01.2020 a druhé rozhodnutie je z dátumu 17.01.2020.

4. Krajský súd vyhodnotil konanie pred správnymi orgánmi za zmätočné, pretože v tej istej veci rozhodoval prvostupňový správny orgán dvakrát. Ide o obsahovo totožné rozhodnutia, avšak s rozdielnym dátumom vydania, čo spôsobuje zmätočnosť samotného správneho konania, keďže druhostupňový správny orgán v rámci odvolacieho konania rozhodoval len o prvostupňovom rozhodnutí č. TT1/OPPNKŤZPaPČ/SOC/2018/20745-34 zo dňa 16.01.2020 a o rozhodnutí pod tou istou spisovou značkou zo dňa 17.01.2020 nerozhodoval. Krajský súd konštatoval, že vydaním dvoch prvostupňových rozhodnutí v tej istej veci došlo k podstatnému porušeniu procesných predpisov v rámci správneho konania, ktoré má za následok vydanie nezákonného rozhodnutia vo veci samej.

5. Krajský súd uviedol, že nad rámec veci poukazuje na to, že v ďalšom konaní bude potrebné, aby prvostupňový správny orgán vydal v predmetnej veci len jedno rozhodnutie. V prípade nového rozhodnutia vo veci je potrebné, aby správny orgán jednoznačne vysvetlil, k akým zásadným zmenám došlo v súvislosti s tým, že maloletý Q. V. je považovaný za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorého odkázanosť je na pomoc inej osoby prvostupňová, hoci rok dozadu táto odkázanosť bola v rámci piateho a šiesteho stupňa.

6. Proti tomuto rozsudku podal kasačnú sťažnosť žalovaný (ďalej tiež ako „sťažovateľ“). Namietal nesprávny procesný postup podľa § 440 ods. 1 písm. g) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“). Hoci krajský súd nepreskúmaval vecnú stránku napadnutého rozhodnutia žalovaného, vyslovil právny názor, ako majú správne orgány vecne postupovať. Takýto postup považuje žalovaný za arbitrárny. Sťažovateľ tiež namietal, že neexistujú dve rozhodnutia, ale iba jedno rozhodnutie úradu, rozdielom je len dátum vydania. Uviedol, že je faktom, že v administratívnom spise sa nachádza v jedinom vyhotovení rozhodnutie úradu datované dňom 16.01.2020, ale krajský súd opomenul, že pri dátume 16.01.2020 ako aj pri podpise oprávnenej osoby je doplnený pečiatkový dátum 17.01.2020. Sťažovateľ argumentoval, že ide o tzv. pracovný prvopis rozhodnutia, na ktorý sa následne pečiatkou vyznačí dátum, kedy je rozhodnutie elektronicky autorizované príslušným oprávneným zamestnancom úradu a následne sa na každom ďalšom rovnopise rozhodnutia uvádza dátum, kedy bolo autorizované. Z doložky o autorizácii jednoznačne podľa sťažovateľa vyplýva, že rozhodnutie bolo autorizované dňa 17.01.2020, teda pracovný prvopis rozhodnutia a každý ďalší rovnopis predstavujú rovnaké jedno rozhodnutie. Ide o štandardný postup úradu, ktorý mohol žalovaný krajskému súdu ozrejmiť.

7. Žalobkyňa sa k obsahu kasačnej sťažnosti nevyjadрила.

8. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako kasačný súd (§ 438 ods.2 SSP) po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná oprávnenou osobou, je prípustná a podaná v zákonom stanovenej lehote, bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP), oboznámiac sa so súdnym spisom a administratívnym spisom a po vyhodnotení sťažnostných námietok zistil, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná a preto ju podľa § 461 SSP zamietol z nasledovných dôvodov:

9. Podľa § 53 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu právoplatnosti preskúmaného rozhodnutia (7.4.2020), na konanie vo veciach kompenzácie, na konanie o preukaze a na konanie o parkovacom preukaze sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní⁵⁰ s odchýlkami uvedenými v odseku 2, ak tento zákon neustanovuje inak.

50) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov.

10. Podľa § 47 ods. 5 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení účinnom ku dňu právoplatnosti preskúmaného rozhodnutia (7.4.2020) v písomnom vyhotovení rozhodnutia sa uvedie aj orgán, ktorý rozhodnutie vydal, dátum vydania rozhodnutia, meno a priezvisko fyzickej osoby a názov právnickej osoby. Rozhodnutie musí mať úradnú pečiatku a podpis s uvedením mena, priezviska a funkcie oprávnenej osoby. Ak sa rozhodnutie vyhotovuje v elektronickej podobe podľa

osobitného predpisu o elektronickej podobe výkonu verejnej moci, neobsahuje úradnú pečiatku a podpis, ale je správnym orgánom autorizované podľa osobitného predpisu o elektronickej podobe výkonu verejnej moci. Osobitné právne predpisy môžu ustanoviť ďalšie náležitosti rozhodnutia.

11. Kasačný súd nepovažuje za potrebné podrobne sa venovať každému detailu konania pred správnymi orgánmi či pred krajským súdom a nadbytočne tak opakovať fakty, ktoré sú účastníkom konania dobre známe, ale v odôvodnení svojho rozhodnutia sa zameria na rozhodujúce skutočnosti, majúce súvis s kasačnými dôvodmi.

12. Z obsahu súdneho spisu kasačný súd zistil, že predmetom prieskumu, o ktorý žalobkyňa žiadala správnou žalobou zo dňa 29.06.2020 bolo rozhodnutie preskúmané žalovaného zo dňa 23.03.2020 a rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava č. TT1/OPPNKŤZPaPČ/SOC/2020/20745-34 zo dňa 17.01.2020 (ďalej len prvostupňové rozhodnutie zo dňa 17.01.2020).

13. Z obsahu administratívneho spisu prvostupňového správneho orgánu kasačný súd zistil, že tento pozostáva zo 6 kusov nezviazaných spisových obalov klienta, pričom väčšina dokumentov nie je vôbec žurnalizovaná a dokumenty nie sú číselne označené. V týchto spisoch sa nachádza prvostupňové rozhodnutie zo dňa 17.01.2020, ktoré nie je opatrené úradnou pečiatkou a podpisom oprávnenej osoby a rovnaké prvostupňové rozhodnutie z toho istého dňa opatrené doložkou o autorizácii s názvom elektronickeho dokumentu „[17-rozhodnutie o odňatí a zastavení peňažného príspevku na opatrovanie]“. Toto prvostupňové rozhodnutie zo dňa 17.01.2020 bolo autorizované žalovaným dňa 17.01.2020 a prvostupňovým správnym orgánom dňa 11.08.2020; súčasťou rozhodnutia je pokyn na doručenie rozhodnutia žalobkyni a pripojená je kópia doručenky o doručení tohto rozhodnutia dňa 23.01.2020 žalobkyni.

14. Žalobkyňa v podanom odvolaní zo dňa 24.01.2020 a jeho doplnení, doručenom prvostupňovému správne mu orgánu dňa 05.02.2020, napadla prvostupňové rozhodnutie zo dňa 17.01.2020, keďže toto rozhodnutie jej bolo doručené. Prvostupňový správny orgán listom zo dňa 18.02.2020 predložil odvolanie spolu so spisovou dokumentáciou žalovanému, pričom za napadnuté rozhodnutie označil rozhodnutie zo dňa 17.01.2020.

15. V administratívnom spise žalovaného, ktorý pozostáva z dvoch nezviazaných spisových obalov, dokumenty sú žurnalizované a očíslované, sa nachádza v jednom vyhotovení prvostupňové rozhodnutie zo dňa 17.01.2020 bez podpisu, pečiatky alebo doložky o autorizácii. V spise sa tiež nachádza jeden exemplár rozhodnutia č. TT1/OPPNKŤZPaPČ/SOC/2020/20745-34 datovaný dňa 16.01.2020, pri dátume 16.01.2020 a pri podpise je pečiatkou doplnený dátum 17.01.2020, rozhodnutie je podpísané vlastnoručným nečitateľným podpisom pod označením oprávnenej osoby, rozhodnutie nie je opatrené úradnou pečiatkou a ani doložkou o autorizácii (ďalej len prvostupňové rozhodnutie zo dňa 16.01.2020). Súčasťou rozhodnutia je pokyn na doručenie rozhodnutia žalobkyni a je k nemu pripojený originál doručenky z doručovania prvostupňového rozhodnutia zo dňa 17.01.2020.

16. Žalovaný preskúmaným rozhodnutím zo dňa 23.03.2020 potvrdil prvostupňové rozhodnutie zo dňa 16.01.2020; z odôvodnenia vyplýva, že prvostupňový správny orgán vydal dňa 16.01.2020 rozhodnutie o odňatí peňažného príspevku na opatrovanie mal. Q. V., jeho výplatu zastavil a proti rozhodnutiu podala žalobkyňa odvolanie.

17. Sťažovateľ v kasačnej sťažnosti najmä namieta, že neexistujú dve rozhodnutia a krajskému súdu vytýka, že opomenul na rozhodnutí zo dňa 16.01.2020 pečiatkou doplnený dátum 17.01.2020 s tým, že sa jedná o pracovný prvopis zo dňa 16.01.2020, ktorý bol dňa 17.01.2020 elektronic ky autorizovaný úradom. Kasačný súd na túto námietku vyhodnotil ako nedôvodnú.

18. Obligatórnou náležitosťou každého rozhodnutia je dátum jeho vydania, ktorý je jedným z identifikačných znakov vydaného rozhodnutia a zároveň informáciou pre účastníka konania, kedy správny orgán v jeho veci rozhodol. Vo vzťahu k žalobkyni rozhodol sťažovateľ prvostupňovým

rozhodnutím zo dňa 17.01.2020. Napriek tomu však v odvolacom konaní konal o prvostupňovom rozhodnutí zo dňa 16.01.2020, ktoré v kasačnej sťažnosti už označuje ako pracovný prvopis. Kasačný súd konštatuje, že v odôvodnení preskúmaného rozhodnutia sa žalovaný s rozporom v dátumoch vydania rozhodnutí nijako nevysporiadal a nevysvetlil, prečo rozhoduje o prvostupňovom rozhodnutí zo dňa 16.01.2020, hoci žalobkyni bolo doručované len rozhodnutie zo dňa 17.01.2020 (originál doručenky je pritom doložený k prvostupňovému rozhodnutiu zo dňa 16.01.2020 a jej kópia k prvostupňovému rozhodnutiu zo dňa 17.01.2020) a len toto rozhodnutie zo dňa 17.01.2020 odvolaním žalobkyňa napadla.

19. Z obsahu administratívneho spisu tiež nevyplýva, že by sa žalovaný pred vydaním rozhodnutia o odvolaní (pozn. ani po jeho vydaní) snažil tento rozpor odstrániť v súčinnosti so žalobkyňou, vo veci nebola vydaná a žalobkyni doručená ani oprava výroku preskúmaného rozhodnutia v dátume prvostupňového rozhodnutia a teda by bolo možné konštatovať, že išlo len o formálnu vadu. Správne teda krajský súd konštatoval, že vo veci žalobkyne boli vydané dve prvostupňové rozhodnutia - o jednom rozhodoval žalovaný a druhé bolo odvolaním napadnuté. V nadväznosti na uvedené kasačný súd neprihliadol na námietku sťažovateľa, že mohol krajskému súdu svoj postup vysvetliť. Dôvody, pre ktoré sťažovateľ nerozhodoval o odvolaní žalobkyne podanom proti rozhodnutiu zo dňa 17.01.2020, ale rozhodoval o rozhodnutí datovanom dňa 16.01.2020, mal žalovaný vysvetliť žalobkyni ešte v administratívnom konaní. V kasačnej sťažnosti sťažovateľ uviedol, že sa jednalo o pracovný prvopis, na ktorý sa pečiatkou vyznačuje dátum, kedy je rozhodnutie elektronicky autorizované príslušným oprávneným zamestnancom úradu. K tomu kasačný súd konštatuje, že uvedené nevysvetľuje, prečo sťažovateľ rozhodoval v odvolacom konaní o „pracovnom prvopise“ zo dňa 16.01.2020, keď vo vzťahu k žalobkyni rozhodol až dňa 17.01.2020 a toto rozhodnutie žalobkyňa odvolaním napadla.

20. Kasačný súd v súvislosti s argumentom o autorizácii poukazuje na to, že doložka o autorizácii je priložená práve k rozhodnutiu zo dňa 17.01.2020. Doložka o autorizácii osvedčuje, že sa jedná o listinný rovnopis elektronického úradného dokumentu podľa vyhlášky č. 85/2018 Z.z. a má rovnaké účinky ako elektronický úradný dokument, z ktorého bol vytvorený a teda pôvodným dokumentom by malo byť rozhodnutie zo dňa 17.01.2020. Pokiaľ žalovaný argumentuje, že pečiatkou sa vyznačuje dátum autorizácie oprávnenou osobou úradu, kasačný súd musí konštatovať, že v administratívnom spise sa nachádza doložka o autorizácii, z ktorej vyplýva, že úrad autorizoval toto rozhodnutie až dňa 11.08.2020, t.j. takmer 7 mesiacov po vydaní a zaslaní rozhodnutia zo dňa 17.01.2020 žalobkyni a dňa 17.01.2020 rozhodnutie autorizoval žalovaný, nie úrad.

21. Kasačný súd pre úplnosť dodáva, že prvostupňové rozhodnutie datované dňa 16.01.2020 nemá formálne náležitosti podľa § 47 ods. 5 zákona č. 71/1967 Z.z. - neobsahuje úradnú pečiatku a najmä dátum jeho vydania nie je jednoznačný (dva dátumy), napriek tomu o ňom žalovaný rozhodoval ako o rozhodnutí vydanom dňa 16.01.2020. Vzhľadom na uvedené a vzhľadom na absentujúcu žurnalizáciu administratívneho spisu prvostupňového správneho orgánu dáva kasačný súd žalovanému do pozornosti judikát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4SŽ/40/1997 uverejnený v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 66/1998 (cit. „pojmom spis správneho orgánu sa rozumie úplný, žurnalizovaný a originálny spisový materiál správneho orgánu vrátane originálu dokladov o doručení rozhodnutí“) a naň nadväzujúce početné rozhodnutia napr. 2Sžo/259/2008, 3Sžp/12/2011, 8Sžo/18/2011.

22. K namietanej arbitrárnosti rozsudku kasačný súd konštatuje, že krajský súd neposudzoval preskúmané rozhodnutie meritórne a nevyslovil záväzný právny názor ohľadne odňatia peňažného príspevku na opatrovanie maloletého Q. V.. Krajský súd správnym orgánom obiter dictum základný smer dokazovania správnych orgánov v prípade nového rozhodnutia o odňatí peňažného príspevku na opatrovanie.

23. Kasačný súd si je vedomý toho, že voči prvostupňovému rozhodnutiu zo dňa 16.01.2020 nebolo podané odvolanie, čím by možnosť jeho súdneho prieskumu bola limitovaná § 7 písm. a) SSP. Napriek tomu odvolací orgán o tomto prvostupňovom rozhodnutí, voči ktorému nebolo podané

odvolanie, rozhodol. Naproti tomu, o prvostupňovom rozhodnutí zo dňa 17.01.2020 (voči ktorému bolo odvolanie podané) žalovaný v odvolacom konaní nerozhodol. Vzhľadom na okolnosti daného prípadu a komplikovanosť procesnej situácie mal kasačný súd za to, že je potrebné zrušiť obe vydané prvostupňové rozhodnutia. Nezistil dôvod, pre ktorý by sa odklonil od záverov správneho súdu o zmätočnosti konania pred správnymi orgánmi a nezistil ani dôvodnosť kasačných námietok sťažovateľa, preto kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú podľa § 461 SSP zamietol. V ďalšom konaní správny orgán vydá jedno nové prvostupňové rozhodnutie, ktoré žalobkyni doručí a o ktorom v prípade podania opravného prostriedku žalovaný novým rozhodnutím rozhodne.

24. O náhrade trov kasačného konania vo vzťahu k žalobkyni bolo rozhodnuté podľa § 167 ods. 1 SSP a contrario v spojení s § 467 ods. 1 SSP. Žalobkyňa bola kasačnom konaní úspešná, má preto právo na náhradu dôvodne vynaložených trov kasačného konania v plnom rozsahu. Zo súdneho spisu však nevyplýva, že by jej akékoľvek trovy vznikli, preto súd rozhodol, že jej náhradu trov kasačného konania nepriznáva.

25. Tento rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3:0.

Poučenie :

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.